

Beräkningsunderlag – effekter på sysselsättningen av höjd ersättning i A-kassan

I Svensk finanspolitik 2015 (s. 100) anges att den höjning av ersättningen i arbetslöshetsförsäkringen som regeringen föreslog i vårändringsbudgeten 2015 kan förväntas minska sysselsättningen med ungefär 27 000 personer på sikt. Nedan redovisar vi vad denna uppskattning grundas på.

Effekterna på sysselsättning och arbetslöshet beräknas genom att:

1. räkna ut hur mycket den genomsnittliga ersättningsgraden ändras till följd av regelförändringen och,
2. uppskatta effekterna på jämviktsarbetslösheten med hjälp av en kvasielasticitet som relaterar förändringen i ersättningsgraden till förändringen i arbetslöshet.

Förändringen av ersättningsgraden

Ersättningsgraden beräknas med hjälp av Statistiska centralbyråns mikrosimuleringsmodell FASIT (2012 version 5).¹ Datasetet som används är det så kallade STAR-urvalet från 2012 framskrivet till 2016 med avseende på befolkning, ekonomi och gällande regler.²

Först beräknas ersättningsgraden 2016 enligt gällande regler och därefter med ett höjt tak och golv i arbetslöshetsersättningen från och med den 1 januari 2016.

Beräkningarna utgår från det förslag som fanns med i budgetpropositionen för 2015. Regeringens förslag i vårändringsbudgeten är mycket lika det som föreslogs i höstas. I budgetpropositionen för 2015 föreslog regeringen att högsta dagpenningen i arbetslöshetsförsäkringen skulle höjas från 680 kronor till 910 kronor under de första 100 dagarna i en ersättningsperiod och därefter från 680 kronor till 760 kronor. Den högsta dagpenningen i grundförsäkringen skulle

¹ Finansdepartementet använder arbetslöshetsstatistik från Arbetsförmedlingen för att beräkna hur mycket ersättningsgraden förändras. Denna statistik har rådet inte tillgång till.

² Programmet för att beräkna ersättningsgraden är anpassat för att HEK-urvalet ska användas i beräkningen. Med en mindre anpassning kan dock STAR-urvalet användas för att beräkna ersättningsgraden för hela befolkningen.

höjas från dagens 320 kronor till 350 kronor per dag. Övriga regler i försäkringen ändras inte.

Ersättningsgraden beräknas öka med 4,3 procentenheter 2016 till följd av dessa regelförändringar.

Effekter på jämviktsarbetslösheten

I rapporten ”Hur ska utvecklingen av arbetsmarknadens funktions-sätt bedömas?” från 2011 anges att Finansdepartementet har gjort bedömningen att kvasielasticiteten är 0,12. Det betyder att om ersättningsgraden ökar med 4,3 procentenheter ökar arbetslösheten på sikt med 0,5 procentenheter ($0,12 \times 4,3$).

Konjunkturstutet uppskattar att den potentiella arbetskraften uppgår till 5 389 000 personer 2018.³ Om arbetslösheten som andel av arbetskraften ökar med 0,5 procentenheter motsvarar det därmed ungefär 27 000 färre sysselsatta ($0,005 \times 5\,389\,000$).

Referenser

Finansdepartementet (2011), Hur ska utvecklingen av arbetsmarknadens funktionssätt bedömas? Rapport 2011:1 från ekonomiska avdelningen.

Finanspolitiska rådet (2015), Svensk finanspolitik, Finanspolitiska rådets rapport 2015.

Konjunkturstutet (2015), Konjunkturläget, mars 2015.

Proposition 2014/15:1, Budgetpropositionen för 2015.

Proposition 2014/15:99, Vårändringsbudget för 2015.

³ Konjunkturstutet (Konjunkturläget mars 2015).